

«МИ ЗНОВ ЗЙДЕМ, ЯК МОЛОДА ТРАВА...»

Минула чергова річниця Малинської трагедії

Ольга РАЙКО.

Малин. Красиве, привітне, гостинне село, про яке знають і за межами України. У далекому 1870 році на Великдень уперше на цю землю ступили чехи. Разом з українцями господарювали, розбудовували, одружувались, а в тяжку годину разом боролися, чинили опір і нині разом спочивають в одній землі. 13 липня 1943 року їх спіткала одна трагічна доля – загибель у полум'ї Другої світової війни. І скільки б років не минуло, із людської пам'яті не стерти той чорний день, коли у Малині спалили майже 850 мирних жителів, 123 з яких діти. Серед них були і українці, і чехи.

Що ж сталося у далекому 1943 році? Сьогодні існує така версія: тодішня влада СРСР спонукала німецьку сторону спричинити таке лихо. І причина в тому, що в той час через малинські землі проходили так звані «ковпаківці»-визволителі, які знали, що за будь-яку заподіяну окупантам шкоду буде страшна кара. Це було зроблено свідомо, бо чому ж радянська влада стільки часу не дозволяла людям вшанувати своїх загиблих пращурів? Бо не хотіла, щоб нащадки і свідки тих подій, зібравшись разом, усвідомили, що з ними зробила влада держави-визволительки. На той час, коли сталася трагедія, недалеко у лісах стояли червоні партизани, але тільки повстанці з УПА кинулися на допомогу малинцям...

Щоліта, ось уже 16 років поспіль на святій малинській землі збираються два народи, щоб вшанувати тих, хто не дожив, не долюбив, не зазнав щастя материнства. Отих безголосих діток, які зів'яли, мов той нерозквітлий цвіт. У повітрі ніби відчуваються їхні душі, очі, що дивляться з небес і просять не забувати ту страшну трагедію 64-річної давнини.

Не маємо права забути. Мертві будуть живими доти, доки на світі житимуть живі, які про них згадують.

13 липня 2007 року на мітинг-реквієм вшанування зібралися малинці та жителі ближніх сіл, представники районної та місцевої влади, депутати усіх рівнів, а також гості з Волині та Чехії. Благочинний церков УПЦ Київського патріархату Василь Ліщук зі священниками Млинівського благочиння відправив поминальний молебень, після якого зі зворушливими словами звернувся до присутніх. Від імені чеської делегації щиро дякувала українській громаді за пам'ять і шану магістр Гелена Франкікова. Вона передала привіт від усіх, хто не зміг приїхати на могилу предків.

Поринули в історію Малинської трагедії і в.о. голови РДА Сергій Тимчаук, голова райради Володимир Кислюк, сільський голова Віктор Мінаржик, депутат облради Григорій Шумейко, заступник голови Союзу українок Волині Орися Токарчук. У своєму виступі Орися Пилипівна розповіла про сім'ю священника Мостовича, котрий жив колись у Малині і правив у церкві, в якій спалили людей. Він мав 5 доньок і 2 синів. Сини навчалися у чеській школі, згодом у Луцькій гімназії. Під час війни їм довелося пройти пекельні випробування у німецьких концтаборах. Нині вони проживають в Америці. Обоє стали науковцями світового рівня: один – доктор атомної фізики, другий – доктор медицини. Орися Токарчук підтримує з ними зв'язки, і нагадала, що Леонід Мостович причетний до будівництва місцевої церкви та аналоїв і дзвонів, які є в ній, неодноразово надавав матеріальну допомогу. «Болить у мене серце за Україну», - ці слова Леоніда Мостовича передала пані Орися присутнім на мітингу. Свій виступ вона завершила словами Надії Гуменюк: «Які б сніги нас тут не замітали, ми знов зійдем, як молода трава».

Долучилися до вшанування пам'яті жертв Малинської трагедії працівники райвідділу культури і туризму, учні та педагоги місцевої дев'ятирічки.

На фото: під час мітингу-реквієму.

